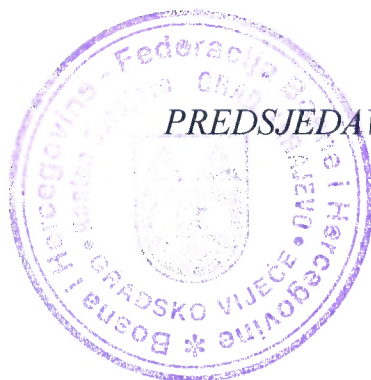

Broj:01-02-1232/16
Sarajevo, 27.07.2016. godine

Na osnovu člana 26. stav 1. tačka 2. i člana 74. stav 1. Statuta Grada Sarajeva („Službene novine Kantona Sarajevo”, broj 34/08 – prečišćeni tekst), Gradsko vijeće Grada Sarajeva, na 41. sjednici održanoj 27.07.2016. godine, primilo je k znanju

Informaciju o ustavno pravnom statusu Grada Sarajeva i položaju Grada Sarajeva u sistemu finansiranja s prijedlogom mjera.

PREDSJEDAVAJUĆI GRADSKOG VIJEĆA

Suljo Agić

INFORMACIJA
o ustavno pravnom statusu Grada Sarajeva
i položaju Grada Sarajeva u sistemu finansiranja
s prijedlogom mjera

Predlagač: Gradonačelnik

Obrađivač: Gradska uprava

Sarajevo, juli 2016. godine

UVOD

Programom rada Gradskog vijeća Grada Sarajeva za 2016. godinu predviđeno je da Gradsko vijeće Grada Sarajeva razmatra Informaciju o ustavno pravnom statusu Grada Sarajeva i položaju Grada Sarajeva u sistemu finansiranja s prijedlogom mjera. Informacija je uvrštena u Program rada Gradskog vijeća Grada Sarajeva za 2016. godinu, kao prijedlog Kolegija, a na inicijativu Komisije za ljudska prava i slobode.

Od Kolegija Gradskog vijeća zastraženo je prolongiranje ove teme za majsku sjednicu, a kako u proceduri radnih tijela u pripremi majske sjednice tema nije razmatrana od strane inicijatora, te je bilo i određenih nejasnoća o svrsi same informacije i njenim ciljevima, Gradonačelnik je povukao istu.

Slijedom gore navedenog, Informacija koja se upućuje na razmatranje za julsku sjednicu Gradskog vijeće, u prvom tematskom dijelu o ustavno pravnom statusu Grada Sarajeva, referira se i na novonastalu situaciju za Grad Sarajevo nakon donošenja Zakona o dopuni Zakona o imovini Kantona Sarajevo (naziv iz Prijedloga zakona), a koji je razmatran i usvojen na sjednici Skupštine Kantona Sarajevo, od 28.06.2016. godine.

USTAVNO-PRAVNI POLOŽAJ I STATUS GRADA SARAJEVA

I   Ustavna regulativa

Članom 1. tačka 5. Ustava Bosne i Hercegovine propisano je:
"Glavni grad Bosne i Hercegovine je Sarajevo".

Dakle, Ustav Bosne i Hercegovine, kao najviši pravni akt, odredio je da je Sarajevo glavni grad države Bosne i Hercegovine. Međutim, funkcionisanje, teritorijalni obuhvat, nadležnosti, kao i izvori finansiranja Grada Sarajeva, kao glavnog grada države, nisu uopšte razmatrani.

Članom 4. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine propisano je:
"Glavni grad Federacije je Sarajevo."

Konkretnije određenje organizacije Grada Sarajeva, kao i njegovog funkcionisanja i ovdje ostaje neregulisano.

Amandmanom XVI na Ustav FBiH (Odluka o proglašenju Amandmana II–XXIV na Ustav FBiH od 05.06.1996.g.), u poglavlju "VI.A.Gradske vlasti", između ostalog, propisano je:

"(1) Za područje dvije ili više općina koje su urbano i teritorijalno povezane svakodnevnim potrebama građana, formira se grad kao jedinica lokalne uprave i samouprave, u skladu sa federalnim zakonom."

Uobičajeno tumačenje ove odredbe, pretpostavilo bi da se i Grad Sarajevo kao i drugi gradovi u FBiH, formira kao jedinica lokalne uprave i samouprave za područje općina koje su urbano i teritorijalno povezane svakodnevnim potrebama građana.

Međutim, Amandmanom XXVI na Ustav FBiH (Odluka o proglašenju Amandmana XXV i XXVI na Ustav F BiH od 08.05.1997. g.), u poglavlju "VI.B.Organizacija Sarajeva" propisano je:

"1. U Kantonu Sarajevo osniva se Grad Sarajevo kao jedinica lokalne samouprave.

Ustavom Kantona Sarajevo biće uređeno koje općine ulaze u sastav Grada Sarajeva."

Navedene odredbe Amandmana XXVI, u slučaju Grada Sarajeva, derogiraju odredbe Amandmana XVI, te u tom smislu, jedino Grad Sarajevo predstavlja samo jedinicu lokalne samouprave, dok su ostali gradovi u Federaciji Bosne i Hercegovine, prema odredbama Amandmana XVI, jedinice i lokalne uprave i lokalne samouprave. Također, samo u slučaju Grada Sarajeva, Ustavom Kantona Sarajevo bit će uređeno koje to općine ulaze u sastav Grada Sarajeva, bez obzira što je Amandmanom XVI propisano da se grad formira za one općine koje su urbano i teritorijalno povezane svakodnevnim potrebama građana. Dakle, u slučaju Grada Sarajeva, ignorisana je činjenica da urbana i teritorijalna povezanost svakodnevnim potrebama građana, podrazumijeva područje koje je mnogo šire od područja četiri općine (Stari Grad Sarajevo, Centar Sarajevo, Novo Sarajevo i Novi Grad Sarajevo), koje su prema Amandmanu I na Ustav Kantona Sarajevo (Odluka o proglašenju Amandmana I – XIII na Ustav Kantona Sarajevo od 08.09.1997. godine) ušle u sastav Grada Sarajeva.

Amandmanom I na Ustav Kantona Sarajevo propisan je teritorijalni obuhvat, te određeno da se nadležnosti i unutrašnja organizacija Grada Sarajeva uređuju Statutom Grada.

Amandman I na Ustav Kantona Sarajevo glasi:

"Iza člana 4. dodaje se novi član 4.a. koji glasi:

U Kantonu Sarajevo općine Centar, Novi Grad, Novo Sarajevo i Stari Grad čine Grad Sarajevo kao jedinicu lokalne samouprave.

Nadležnost i unutrašnja organizacija Grada uređuju se Statutom Grada.

Statut Grada uređuje i pitanja od vitalnog nacionalnog interesa."

II Zakonska regulativa iz oblasti lokalne samouprave

Zakon o principima lokalne samouprave u FBiH („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, br: 49/06 i 51/09) donesen je u cilju implementiranja obaveza, na području Federacije BiH, a proisteklih za Bosnu i Hercegovinu iz ratifikacije Evropske povelje o lokalnoj samoupravi.

S tim u vezi, samoupravni djelokrug jedinice lokalne samouprave propisan je u poglavlju III "Samoupravni djelokrug jedinice lokalne samouprave" Zakona, te je članom 8. odredbama stav 1. i 2., koje u daljem tekstu citiramo, utvrđeno pravo i obim vlastite nadležnosti jedinice lokalne samouprave, a u stavu 3. taksativno je navedeno, čak 29 vlastitih nadležnosti koje posebno pripadaju jedinicima lokalne samouprave.

"Član 8.

Jedinica lokalne samouprave ima vlastite nadležnosti ustanovljene ustavom i zakonom i ima pravo baviti se svim pitanjima od lokalnog značaja koja nisu isključena iz njene nadležnosti, niti dodijeljena u nadležnost neke druge vlasti na osnovu ustava i zakona.

Ona će biti samostalna u odlučivanju o pitanjima iz vlastitih nadležnosti, koje ne mogu biti ograničene ili uskraćene od federalnih ili kantonalnih vlasti, osim u slučajevima i u okvirima utvrđenim ustavom i zakonom."

Nadalje je za stvarnu implementaciju ovog zakona posebno relevantno sljedeće:

„Član 59.

Prenos poslova i nadležnosti dodijeljenih ovim Zakonom, kao i odgovornost jedinica lokalne samouprave za njihovo vršenje, počet će istovremeno s prenosom sredstava potrebnih za njihovo obavljanje.“

Naime, odredbom ovog člana osigurava se istovremenost prenosa poslova i nadležnosti, kao i odgovornosti utvrđenih Zakonom sa prenosom sredstava potrebnih za njihovo obavljanje. Ukoliko se prenesu poslovi i nadležnosti, a ne prenesu sredstva potrebna za njihovo vršenje,

jedinica lokalne samouprave nije dužna vršiti prenesene poslove i nadležnosti, jer odgovornost za njihovo vršenje preuzima tek kad joj se prenesu sredstva.

Ova odredba dakle, utvrđuje da stvarna primjena obaveza iz Zakona otpočinje sa prenosom sredstava za obavljanje lokalnog posla, posla za koji je nadležna lokalna zajednica, jer se samo tada stiču potrebni uslovi za uspostavljanje odgovornosti lokalne zajednice za obavljanje posla iz njene nadležnosti.

„Član 60.

Odredbe ovog Zakona primjenjivat će se i na Grad Sarajevo i na Grad Mostar, osim onih koje su u suprotnosti sa odredbama Ustava Federacije BiH koje su regulirale status Grada Sarajeva i Grada Mostara.

U Kantonu Sarajevo, ustavom, zakonom i statutom, uredit će se pitanja nadležnosti i teritorijalne organizacije Grada Sarajeva, općina u sastavu Grada Sarajeva, kao i općina koje nisu u sastavu Grada Sarajeva, njihovi međusobni odnosi i način finansiranja, s obzirom na specifičnosti organizacije Sarajeva, u roku od 12 mjeseci od dana donošenja ovog Zakona.“

Ustavom Federacije BiH Grad Sarajevo je definisan kao glavni grad FBiH i jedinica lokalne samouprave u Kantonu Sarajevo i zbog toga ovaj zakon propisuje uređenje bitnih pitanja koja se odnose na Grad Sarajevo i to Ustavom Kantona Sarajevo, zakonima i statutom, jer su to prethodna pitanja, koja treba regulisati da bi se u punom kapacitetu i nesmetano mogao primjenjivati ovaj zakon i na lokalne samouprave u Kantonu Sarajevo.

III Preduzete aktivnosti na zaštiti prava na lokalnu samoupravu

Shodno prednjim činjenicama, jedinice lokalne samouprave u Kantonu Sarajevo bile su prinuđene, u cijelom proteklom periodu od isticanja zakonski obavezujućeg roka za Kanton Sarajevo iz Zakona o principima lokalne samouprave u FBiH, u iznimno puno slučajeva, ustajati sa zahtjevima za zaštitu prava na lokalnu samoupravu pred Ustavnim sudom Federacije BiH, a sam Grad Sarajevo, po sada već tri zahtjeva ima presude u svoju korist, po kojima još uvijek nije postupljeno, te se tako utvrđena diskriminacija prava na lokalnu samoupravu već može smatrati i diskriminacijom građana Sarajeva od strane Kantona Sarajevo, ali i urušavanjem autoriteta Ustavnog suda Federacije BiH, odnosno sudskih vlasti uopšte.

Hronološkim redom od sada (od 2015. - 2009. godine):

1. Zahtjev za zaštitu prava na lokalnu samoupravu koji osporava odredbe Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pripadnosti javnih prihoda u FBiH

Gradonačelnik Sarajeva je Ustavnom sudu Federacije BiH, 2014. godine, podnio zahtjev za zaštitu prava na lokalnu samoupravu, s obzirom da je Federacija BiH povrijedila to pravo time što je odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pripadnosti javnih prihoda u FBiH u potpunosti izostavila da uredi pitanje finansiranja Grada Sarajeva i njegovog uvrštavanja u direktnu raspodjelu javnih prihoda sa jedinstvenog računa FBiH, kao što je to učinila u odnosu na sve ostale jedinice lokalne samouprave u FBiH.

Navedenim postupanjem Federacije BiH, Grad Sarajevo je ostala jedina jedinica lokalne samouprave na njenom području koja nije uvrštena u direktnu raspodjelu javnih prihoda. Ovim činom je Grad Sarajevo, kao glavni grad države Bosne i Hercegovine, Federacije BiH, kao i sjedište Kantona Sarajevo, ostao u cijelosti bez finansiranja i mogućnosti da izvršava nadležnosti iz svog djelokruga.

Ustavni sud FBiH je donio Presudu broj: U-74/14, od 10.06.2015. godine („Sl.novine Federacije BiH“, broj 57/15) kojom je utvrdio da je odredbama člana 12. Zakona o izmjenama

i dopunama Zakona o pripadnosti javnih prihoda u FBiH („Sl.novine Federacije BiH“, broj: 35/14) povrijeđeno pravo Grada Sarajevo na lokalnu samoupravu, povodom zahtjeva Grada Sarajeva za zaštitu prava na lokalnu samoupravu u vezi sa tim zakonom.

Ova presuda je ispoštovana na način da je Parlament Federacije BiH, u hitnoj proceduri, ispravio učinjenu grešku i uvrstio Grad Sarajevo u Zakon i sistem finansiranja, tako da od stupanja na snagu odgovarajućih odredbi (decembar 2015. godine), Grad Sarajevo ostvaruje prihod po ovom osnovu.

2. Zahtjev za zaštitu prava na lokalnu samoupravu shodno nadležnostima Grada Sarajeva - Dopunska presuda Ustavnog suda Federacije BiH

Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine je, dana 21.10.2015. godine donio Dopunsku presudu broj: U-21/09, kojom je utvrđeno da Zakon o komunalnim djelatnostima („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj: 31/04, 21/05 i 36/14) i Zakon o komunalnoj čistoći („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj: 11/97) povrjeđuju pravo Grada Sarajeva na lokalnu samoupravu, jer osporeni zakoni nisu poštovali nadležnosti i odgovornosti gradskih vlasti u skladu sa Amandmanom XVI na Ustav FBiH i jer prilikom donošenja ovih zakona nije postupljeno u skladu sa čl. 3. i 4. Evropske povelje o lokalnoj samoupravi i čl. 56., 59. i 60. Zakona o principima lokalne samouprave FBiH („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, br: 49/06 i 51/09).

U obrazloženju Dopunske presude, Ustavni sud je izričit i u ocjeni da je, pored ostalog, „...utvrđeno da se osporenim Zakon o komunalnim djelatnostima i osporenim Zakon o komunalnoj čistoći, povređuje pravo Grada Sarajeva na lokalnu samoupravu kako u pogledu procedura za njihovo donošenje tako i u sadržajnom/materijalnom smislu i predmetu regulisanja, jer su osporeni zakoni doneseni od strane Skupštine Kantona Sarajevo kao propisi iz isključive nadležnosti kantona, iako su za pitanja iz oblasti komunalnih djelatnosti i komunalne čistoće, ustavom, zakonom i drugim relevantnim propisom, kao i Statutom Grada Sarajeva, osim nadležnosti kantona, utvrđene i nadležnosti lokalne samouprave, posebice Grada Sarajeva kao jedinice lokalne samouprave.“

Također, navedeno je i da je Sud utvrdio da u konkretnom slučaju ne postoje opravdani razlozi iz kojih bi se utvrdila prelazna rješenja, te da se osporeni zakoni ne mogu primjenjivati od dana objavljivanja presude.

U obrazloženju presude je posebno iskazano i nezadovoljstvo Suda dosadašnjom provedbom (neprovedbom) donesenih presuda, kojima je utvrđena povreda prava na lokalnu samoupravu jedinica lokalne samouprave, a koje se nalaze na području Kantona Sarajevo. Od 15 donesenih presuda, konstatuje se da nijedna nije provedena, a od toga četiri su donesene po zahtjevima Grada Sarajeva.

Dakle, iz obrazloženja Presude se jasno iščitava da je Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine, donio Dopunsku presudu u vezi Zakona o komunalnim djelatnostima i Zakon o komunalnoj čistoći, namjerno stvarajući pravnu prazninu u tim oblastima, sa ciljem da se što hitnije donesu novi zakoni u kojima će Grad Sarajevo biti uvršten kao jedinica lokalne samouprave sa pravima i obavezama koja su mu dodjeljena Evropskom poveljom o lokalnoj samoupravi, Zakonom o principima lokalne samouprave Federacije Bosne i Hercegovine, Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine i Statutom Grada Sarajeva. Iz toga razloga, dakle Sud je, pored ostalog odlučio da ne postoje opravdani razlozi da se Kantonu Sarajevo utvrde prijelazna rješenja.

Pitanje obavljanja komunalnih djelatnosti i komunalne čistoće je dakle, ostalo „formalno-pravno nepokriveno“, kako bi se Kanton Sarajevo i na ovaj način prinudio da donese nove zakone u skladu sa Presudom/presudama Ustavnog suda, odnosno da konačno počne, na

ispravan i pravno valjan način, vršiti svoju ulogu zakonodavca u odnosu na jedinice lokalne samouprave na svom teritoriju, a kada je u pitanju Grad Sarajevo i uz puno uvažavanje njegovog posebnog ustavno-pravnog karaktera i položaja.

3. Zahtjev za zaštitu prava na lokalnu samoupravu shodno nadležnostima Grada Sarajeva – Djelimična presuda Ustavnog suda Federacije BiH

U vezi sa Zahtjevom za zaštitu prava na lokalnu samoupravu shodno nadležnostima Grada Sarajeva, Ustavni sud FBiH je 12.10.2010. godine donio Djelimičnu presudu kojom je utvrđeno da je Kanton Sarajevo određenim zakonima i drugim aktima povrijedio pravo Grada Sarajeva na lokalnu samoupravu.

Ustavni sud je utvrdio kako je Gradu Sarajevu povrijeđeno pravo na lokalnu samoupravu, i to u oblasti komunalnih nadležnosti: Zakonom o privremenom korištenju javnih površina na području Kantona Sarajevo, Odlukom o utvrđivanju lokalnih cesta na području Kantona Sarajevo i Odlukom o utvrđivanju lokalnih cesta od interesa za općine na području KS kao i Pravilnikom o visini i načinu plaćanja naknade za postavljanje reklamnih panoa i znakova informiranja u zaštitnom cestovnom pojasu na području Kantona Sarajevo, te Zakonom o srednjem obrazovanju (obzirom da nije predviđeno osiguranje finansijskih sredstava neophodnih za izvršenje obaveze iz Zakona- član 156. stav 1. alineja 9.).

Presuda je djelimična jer je ostalo da se Sud naknadno izjasni o još dva zakona koja su osporena, a to su Zakon o komunalnoj djelatnosti i Zakon o komunalnoj čistoći.

Također, ovdje je značajno istaknuti da je, po objavljivanju presude u Službenim novinama FBiH i Službenim novinama KS, otpočeo da teče i rok od šest mjeseci u kojem je Kanton Sarajevo, bio dužan uskladiti, osporene zakone i provedbene akte sa ovom Djelimičnom presudom, što nije učinjeno.

Nažalost, u periodu od donošenja predmetne presude jedine ozbiljnije aktivnosti Kantona Sarajevo odnosile su se na, poslovično neuspješne, pokušaje izrade materijala Zakona o lokalnoj samoupravi u KS, kojim bi se eventualno sistemski pristupilo pitanju nadležnosti Grada Sarajeva, gradskih općina i ostalih općina u KS.

4. Zahtjev za zaštitu prava na lokalnu samoupravu koji osporava odredbe Zakona o imovini Kantona Sarajevo

U 2009. godini (septembar-oktobar), u skladu sa Zaključkom Gradskog vijeća Grada Sarajeva (Broj: 01-02-1008/09, od 30.06.2009.godine), tadašnji Gradonačelnik je podnio Ustavnom sudu FBiH Zahtjev za zaštitu prava na lokalnu samoupravu u vezi sa Zakonom o imovini Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 6/07).

U vezi sa Zahtjevom za zaštitu prava na lokalnu samoupravu koji osporava odredbe Zakona o imovini Kantona Sarajevo, saopštena je **Presuda U-18/09**, od 26.01.2010.godine, kojom je Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine utvrdio da je odredbama čl. 2.,3.,4. i 5. Zakona o imovini Kantona Sarajevo povrijeđeno pravo Grada Sarajeva na lokalnu samoupravu.

Između ostalog, Ustavni sud FBiH je u obrazloženju Presude naveo da materija koja je regulisana Zakonom o imovini KS treba biti ponovo predmet zakonodavne aktivnosti Kantona Sarajevo, uz aktivno sudjelovanje Grada Sarajeva i općina u sastavu Grada Sarajeva, sa ciljem da se iznađu kvalitetna rješenja pri čemu bi svaki nivo vlasti raspolagao sa imovinom neophodnom za vršenje svojih ustavnih i zakonskih nadležnosti.

U cilju pojašnjenja nastale situacije, odnosno obrazlažući je pravnim činjenicama, konstatujemo kao neosporno sljedeće:

- Amandmanskim djelovanjem, septembra 1997. godine, došlo je do izmjene Ustava Kantona Sarajevo uvođenjem „novog Grada Sarajeva“, sada kao jedinice lokalne samouprave i uprave, pored ostalih devet općina u njegovom sastavu, dakle kao novog pravnog subjekta koji je zaživio početkom 1998. godine donošenjem Statutarne odluke;

- I u Presudi ustavnog suda jasno je stavljeno do znanja da je obaveza Kantona Sarajevo bila prilagoditi postojeću zakonsku regulativu spram novonastale pravne situacije, u okviru čega je i problematika Zakona o imovini KS, dakle bilo je nužno putem izmjena i dopuna i ovog Zakona, omogućiti povrat pravnog sljedništva, a time povrata imovine i imovinskih prava i obaveza Gradu Sarajevu u optimalnoj mjeri, prema nastaloj pravnoj situaciji;

- Niti u periodu prije donošenja predmetne presude Ustavnog suda FBiH Kanton Sarajevo nije imao sluha za ovaj problem od izuzetnog značaja za Grad Sarajevo, obzirom da nije bilo reakcije niti na zvanično upućen zahtjev, u vidu inicijative tadašnje gradonačelnice, 2007. i 2008. godine za raspodjelom imovine, utvrđivanjem odgovarajućeg zakonskog okvira, a isto je bilo i sa učestalim intervencijama Grada Sarajeva po pitanju institucionalnog položaja Grada Sarajeva u odnosu na Kanton Sarajevo, kao i u odnosu na ostale jedinice lokalne samouprave;

- Takvim svojim postupanjem Kanton Sarajevo je i dalje nastavljao da nesmetano raspoláže, prometuje ili ulaže u imovinu koju je preuzeo od Grada Sarajeva vlastitim Zakonom o imovini.

Ustavni sud F BiH je, nakon održanih rasprava, meritorno odlučio donošenjem Presude broj: 18/09 od 26.01.2010.godine u korist Grada Sarajeva, kojom je utvrđeno da je sporno pravo Kantona biti pravnim sljednikom prijeratnog Grada Sarajeva, sporno je njegovo preuzimanje imovinskih prava i obaveza na području uspostavljenog Kantona, kao i na drugim područjima gdje je tadašnji Grad posjedovao imovinu, i na kraju, sporno je i samo proglašavanje naprijed preuzete imovine, prava i obaveza kao kantonalnog vlasništva.

Daljnje aktivnosti Grada Sarajeva, u odnosu na pravnu sudbinu Zakona o imovini KS bile su usmjerene na djelovanje prema nadležnim institucijama za provođenjem presuda Ustavnog suda F BiH, a to su: Ustavni sud F BiH, Federalni i Kantonalni premijer.

Rezultat istih je donošenje Rješenja Ustavnog suda F BiH, broj 18: U-18/09 od 22.02.2011. godine kojim je utvrđeno da Presuda nije izvršena, sa nalogom za njegovom objavom u službenim glasilima Federacije BiH i Kantona Sarajevo, što predstavlja njegove ovlasti iz Ustava Federacije BiH, Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije BiH i Poslovnika o radu.

Također, u okviru istih ovlasti Sud je svojim aktom broj: S-1/11 od 10.03.2011. godine, cio predmet dostavio na nadležno postupanje, odnosno krivično procesuiranje odgovornih lica ili institucija za neprovođenje presuda Ustavnog suda F BiH.

Obraćanjem ranijeg Gradonačelnika Grada, Kantonalnom tužilaštvu Kantona Sarajevo, aktom broj: 01-11-178/13 od 16.01.2013. godine zatražena je Informacija o nadležnom postupanju po izvršnoj Presudi Ustavnog suda Federacije BiH broj: U-18/09 od 26.01.2010. godine i Rješenju broj: U-18/09 od 22.02.2011. godine.

Iz dobijenog Rješenja Kantonalnog tužilaštva Kantona Sarajevo broj A-I-5/13 od 29.01.2013. godine, kao odgovora na naprijed navedeni akt Gradonačelnika, vidljivo je da je na osnovu akta Ustavnog suda FBiH broj S-1/11 od 10.03.2011. godine formiran spis Tužilaštva broj: T09 0 KTA 0019218 11 za konkretnu pravnu stvar i da se isti nalazi u predistražnoj fazi postupka, a da se intenzivno vrše provjere iz Presude po zahtjevu podnosioca (Ustavni sud FBiH), nadalje je konstatovano u istom aktu da će shodno dinamici postupanja i nakon odgovarajućih rezultata

provjere doći do tužilačke odluke o čemu će oštećeni (Grad Sarajevo) u svakom slučaju biti obavješten.

Nove pravne činjenice u ovoj pravnoj stvari:

Zakon o dopuni Zakona o imovini Kantona Sarajevo donesen je po skraćenom postupku na 17. radnoj sjednici Skupštine Kantona Sarajevo održanoj dana 28.06.2016. godine. Iako je Gradonačelnik po uobičajenoj praksi dobio poziv za sjednicu Skupštine, obzirom da se radi o skraćenom postupku, odnosno da nema javne rasprave, nije bilo prostora da se adekvatno reaguje na drugu tačku dnevnog reda, odnosno Prijedlog Zakona o dopuni Zakona o imovini KS.

Donošenjem navedenog Zakona nije se ispoštovala presuda Ustavnog suda FBiH broj U-18/09.

Važno je primijetiti i kontradiktornosti koje su se desile pri donošenju navedenog Zakona. Naime, Ministarstvo pravde i uprave Kantona Sarajevo dostavilo je svoje Mišljenje na prijedlog Zakona o dopuni Zakona o imovini KS. U navedenom Mišljenju upozoreno je da predmetni prijedlog "nije proveo suštinu presude Ustavnog suda FBiH broj U-18/09, kao ni odredbe Evropske povelje o lokalnoj samoupravi (član 4. stav 6.) koji je utvrdio povredu prava na lokalnu samoupravu proceduralnog karaktera u odnosu na Grad Sarajevo, da se jedinice lokalne samouprave trebaju konsultovati u najvećoj mjeri o svim pitanjima koji ih se direktno tiču. Također, u obrazloženju presude Ustavnog suda FBiH je navedeno i da "materija koja je regulisana Zakonom o imovini treba biti ponovo predmet zakonodavne aktivnosti Kantona Sarajevo, uz aktivno sudjelovanje podnosioca zahtjeva i općina sastavu Grada Sarajeva. Cilj je iznalaženje kvalitetnih rješenja pri čemu bi svaki nivo vlasti raspolagao sa imovinom neophodnom za vršenje svojih ustavnih i zakonskih nadležnosti." "

U Mišljenju je također napomenuto da je donošenje novog Zakona o imovini predloženo i usvojeno u Programu rada Skupštine KS za 2016. godinu, te da je cilj provođenje presude Ustavnog suda FBiH broj U-18/09 i regulisanje na jedinstven način pitanje imovine između Kantona Sarajevo i jedinica lokalne samouprave.

Citirano Mišljenje je, pored ostalih, prihvaćeno i kao zvanični stav Vlade Kantona Sarajevo, ali to nije uticalo na činjenicu da je Prijedlog Zakona o dopuni Zakona upućen u proceduru usvajanja prema Skupštini Kantona, a koja ga je i donijela, **te time Grad Sarajevo ponovo stavila u poziciju da svoja prava štiti podnošenjem Zahtjeva za zaštitu prava na lokalnu samoupravu, Ustavnom sudu Federacije BiH.**

Dakle, gotovo je identičan razvoj situacije, kao i stav zakonodavca – Kantona Sarajevo u vezi sa neprovođenjem presuda Ustavnog suda FBiH, kako u odnosu na pitanje pravične raspodjele nadležnosti Grada u odnosu na Kanton i općine u sastavu Grada, tako i u vezi sa pitanjem pravičnog tretmana imovine u KS, u kojoj bi konačno participirao i Grad Sarajevo.

Sve navedeno nije zanemarivo kako u kontekstu poštivanja ustavno-pravnog poretka, što podrazumijeva neprikosnovo provođenje presuda Ustavnog suda FBiH, trako i s aspekta neopravdanog i nezakonitog prisvajanje tuđih finansijskih izvora prihoda, u konkretnom slučaju potencijalnih prihoda Grada Sarajeva.

POLOŽAJ GRADA SARAJEVA U SISTEMU FINANSIRANJA S PRIJEDLOGOM MJERA

Sistem finansiranja Grada Sarajevo se sastoji od:

- prihoda od indirektnih poreza sa Posebnog računa za raspodjelu prihoda sa Jedinstvenog računa korisnika u Federaciji Bosne i Hercegovine na osnovu

- koeficijenata u Zakonu o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 22/0, 43/08, 22/09, 35/14 i 94/15),
- Prihoda od poreza na promet nepokretnosti, tako da Gradu Sarajevo pripada 30% ukupno poreza na promet nepokretnosti naplaćenog na teritoriji Grada Sarajevo propisano Zakonom o porezu na promet nepokretnosti i prava („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 25/05, 25/06, 41/08),
  - Prihod o komunalnih taksi na osnovu Zakona o komunalnim taksama („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 14/06, 34/07, 2/08, 31/12 i 36/12, kao i odlukama općina na teritoriji Grada Sarajevo kojima se prenosi dio sredstava iz prihoda od komunalnih taksi Gradu Sarajevo, i to: općina Stari Grad 30%, općina Centar 15%, općina Novo Sarajevo 15% i općina Novi Gra 30% prihoda od komunalnih taksi.

Zakonom o principima lokalne samouprave u FBiH („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 49/06 i 51/09) propisano je da jedinica lokalne samouprave ima vlastite nadležnosti i ima pravo da se bavi pitanjima od lokalnog značaja koja nisu isključena ili dodjeljena drugom nivou vlasti na osnovu ustava i zakona, a nadležnosti jedinice lokalne samouprave su takstativno pobrojane u članu 8. Zakona o principima lokalne samouprave u FBiH .Prenos nadležnosti jedinicama lokalne samouprave treba biti praćen dodjelom sredstava potrebnih za vršenje navedenih nadležnosti.

Ovom odredbom Zakona o principima lokalne samouprave osigurava se istovremenost prijenosa poslova i nadležnosti, kao i odgovornosti utvrđenih Zakonom sa prijenosom sredstava potrebnih za njihovo obavljanje.

Što znači da je prenos poslova i nadležnosti, uslovljen prenosom sredstava potrebnih za njihovo obavljanje lokalne samouprave nije dužna vršiti prenesene poslove i nadležnosti, jer odgovornost za njihovo vršenje preuzima tek kad joj se prenesu sredstva.

Ova odredba dakle, utvrđuje da stvarna primjena obaveza iz Zakona otpočinje sa prijenosom sredstava za obavljanje lokalnog posla, posla za koji je nadležna lokalna zajednica, jer se samo tada stiču potrebni uslovi za uspostavljanje odgovornosti lokalne zajednice za obavljanje posla iz njene nadležnosti.

Potrebno je da Kanton Sarajevo, ustavom, zakonom i statutom, uredi pitanja nadležnosti i teritorijalne organizacije Grada Sarajeva, općina u sastavu Grada Sarajeva, kao i općina koje nisu u sastavu Grada Sarajeva, njihove međusobne odnose i način finansiranja kako bi se u punom kapacitetu i nesmetano mogao primjenjivati ovaj zakon i na lokalne samouprave u Kantonu Sarajevo.